

Využití edice „Nebojte se klasiky!!!“ a Radiotéky Českého rozhlasu ve výuce hudební výchovy

KATEŘINA KAMRÁDKOVÁ

Summary

First, the project **Nebojte se klasiky!!!** (Do not fear classical music!) will be introduced as an unusual tool for teachers of music as well as for parents who would like to introduce classical music to their children. Second, new e-shop of Czech Radio Radiotéka will be presented. Radiotéka offers popular and classical music for download as well as audiobooks not only from Czech Radio archive.

Projekt **Nebojte se klasiky!!!** byl představen v roce 2012 v Radioservisu, vydavatelství Českého rozhlasu. Od té doby vzniklo zatím 14 CD seznamujících děti a mládež zajímavým i zábavným způsobem s klasikou hudbou. Edice **Nebojte se klasiky!!!** má dvě řady. Jedna přibližuje hudební skladatele, druhá pak slavné opery.

Scénář k řadě hudebních skladatelů připravila Klára Boudalová, dramaturgem byl Petr Kadlec, režisérem Vladimír Gromov. V řadě **Slavné opery** zajistil dramaturgii Robert Rytina a režii Jan Jiráň. Na projektu spolupracovala celá plejáda českých herců.

Tituly v řadě hudebních skladatelů představují vždy jednoho českého nebo světového skladatele a jeho dílo. Nahrávkou provázejí herci Vanda Hybnerová a Saša Rašilov, kteří posluchače nejdříve seznámí se skladatelským životem, následně rozeberou jednotlivé skladby tak, aby jim při následném poslechu celých skladeb rozuměl i laik. Z posluchače-laika se tímto rozбором stává poučený posluchač, který lépe vnímá obsazení nástrojů ve skladbě, její tempo, rytmus a navíc i skladatelův záměr.

V skladatelské řadě edice **Nebojte se klasiky!!!** jsou zastoupeni čeští skladatelé Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš

Janáček a Bohuslav Martinů, ze zahraničních skladatelů tvůrci vybrali J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena a P. I. Čajkovského.

Řada **Slavné opery** je pojata jako převyprávěný příběh vybrané opery s hudebními ukázkami. Prozatím byly natočeny příběhy oper *Prodaná nevěsta*, *Rusalka*, *Kouzelná flétna* a *Carmen*, v listopadu 2014 nově vyšly opery *Lazebník sevillský* a *Turandot*. *Turandot* je první operou, která je uvedena v italském originále. V dubnu 2015 budou vydány opery *Nápoj lásky* a *Verdiho Traviata*.

K projektu **Nebojte se klasiky!!!** vznikl stejnojmenný web **Nebojte se klasiky!!! – Hudební škola jinak¹**, který doplňuje informace o skladatelích a operách z bookletu CD, umožňuje poslechnout ukázky, nabízí zpracované pracovní listy a dokonce testy pro využití ve výuce. V praxi se ukázalo, že edice **Nebojte se klasiky!!!** je dobře využitelná při výuce estetické výchovy na základní škole, lze ji použít i na školách středních a také jako metodickou pomůcku pro pedagogy. Radioservis plánuje podobným způsobem natočit CD o konkrétních nástrojích ve spolupráci s filharmoniky, případně i CD s dalšími skladateli a operami.

Edici si oblíbili nejen učitelé, ale i rodiče, kteří chtějí své děti zábavným způsobem seznamovat s klasickou hudbou nebo např. jen dětem vysvětlit děj opery, na níž se chystají jít do divadla.

Hudební škola na CD Nebojte se klasiky!!! je nabízena na samostatných CD, v podobě dvou kompletů a nově bude dostupná také jako audionahrávka ke stažení v e-shopu Českého rozhlasu Radiotéka.

Radiotéka Českého rozhlasu

Internetový obchod Českého rozhlasu Radiotéka² byl spuštěn v květnu 2014. V Radiotéce jsou postupně zpřístupňovány nahrávky nejen z archivu Českého rozhlasu, a to jak klasická a populární hudba, tak i pořady mluveného slova (audioknihy) a rozhlasové dokumenty.

Tituly jsou dostupné ve formátech ke stažení MP3 v kvalitě 320kbps i FLAC a samozřejměmostí při nákupu je vystavení faktury. V Radiotéce lze zakoupit také notové záznamy v papírové podobě, dále i CD, DVD a knihy nejen z produkce Radioservisu.

Jednou z předností Radiotéky je, že zde zájemce postupně najde rozmanitý výběr skladeb za 91 let existence Českého rozhlasu v různých nastudováních (např. hudba cca od 50. let 20. století), a to i nahrávky, které dosud nevyšly a pravděpodobně ani nevyjdou na CD. Z hudebního hlediska je v Radiotéce kladen důraz na české interprety a autory a hudební tělesa Českého rozhlasu.

Pro účely výuky mohou pedagogové využít krátkých zvukových ukázek nebo zakoupit třeba jen jeden track (skladbu), který se cenově pohybuje od 5 do 15 Kč ve formátu MP3.

Pro inspiraci jsme vybrali s dramaturgy v Českém rozhlase několik aktuálních tipů zajímavých pro výuku hudební výchovy: W. A. Mozart jako inspirace v české hudbě, Hudba podle Shakespeara I a II, Variace na téma..., Nejstarší české hudební památky, Miniřady: České operní hvězdy, Současní čeští skladatelé, Perly českého baroka, Sólo pro... (hudební nástroje), melodram,

B. Smetana, L. Janáček, A. Dvořák, Z. Fibich a B. Martinů, do dějin jazzu K. Krautgartner a K. Hála.

Sekce s názvem Mluvené slovo v Radiotéce by mohla být obohacením pro výuku českého jazyka a literatury, později i dějepisu, neboť v budoucnu bude kladen důraz na zařazování ukázek rozhlasového vysílání v minulosti (politika, společenské události, sport, každodenní život) i rozhlasových dokumentů.

Obsahová skladba Radiotéky je určována nejen rozhlasovými dramaturgy, zohledňovány jsou také požadavky posluchačů rozhlasu a všech zájemců o rozhlasové vysílání. Uživatelé Radiotéky jsou vybízeni k zasílání tipů na pořady, jež by rádi v Radiotéce našli. Pokud je nahrávka nalezena, je digitalizována, zvukově upravena a jsou vyrovnána autorská práva, může být do e-shopu zařazena. Novinky z oblasti hudby i mluveného slova jsou do Radiotéky přidávány zpravidla každý týden.

Zájemci o novinky mají možnost přihlásit se k odběru newsletteru, sledovat Radiotéku na Facebooku nebo navštěvovat web www.radioteka.cz, jehož obsah je prakticky každý týden obohacován o nové tituly. S narůstající nabídkou Radiotéky budou mít posluchači možnost srovnat nahrávky z různých let, povšimnout si historických omezení, která s sebou ta která natáčecí doba nesla, porovnat hlasové projevy herců, dobové hudební nahrávky i současnou tvorbu mladých hudebníků.

b

y

y

Obrazová příloha

Poznámky

- 1 RADIOSERVIS, a. s. Nebojte se klasiky: Hudební výchova jinak... [online]. 2015 [cit. 2015-01-31]. Dostupné z: <http://www.nebojteseklasiky.cz/>
- 2 ČESKÝ ROZHLAS. Radiotéka [online]. 1997–2014 [cit. 2015-01-31]. Dostupné z: <http://www.radioteka.cz/>.
Radiotéka. In: Facebook [online]. [cit. 2015-01-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/radiotekacz>.

Résumé

V první části příspěvku bude představen projekt Nebojte se klasiky!!! jako netradiční doplněk výuky pro učitele hudební výchovy i jako pomůcka pro rodiče, kteří chtějí svým dětem přiblížit klasickou hudbu. V druhé části bude prezentován nový internetový obchod Českého rozhlasu Radiotéka, jenž nabízí ke stahování populární i klasickou hudbu a mluvené slovo nejen z archivu Českého rozhlasu.

Mgr. Kateřina Kamrádková je absolventkou Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK v Praze a Katedry rekreologie FTK UP v Olomouci. V letech 2009–2014 vedla v Národní technické knihovně evropský projekt digitalizace historických knih (eBooks on Demand), od března 2014 pracuje ve vydavatelství Českého rozhlasu Radioservis, a. s., kde je pověřena správou nového internetového obchodu Radiotéka.